

INHOUD

JAARGANG 7 nummer 3 mei 2016

Voorwoord	pag. 1	Rapport Commissie Probus 2016: nr. 1	pag. 1
Bijlage 1 (doel en taken PNIC)	pag. 6	Bijlage 2 (enquêteformulier)	pag. 7

Voorwoord

Deze Nieuwsbrief is als special geheel gewijd aan de Rapportage nummer 1 van de 'Commissie Probus 2016'.

Tijdens de Landelijke Probusdag 2013 en 2015 ontstond commotie over plannen van de stichting Probus Nederland Informatie Centrum (PNIC). Die commotie vindt zijn oorsprong in het ontbreken van een directe relatie tussen de autonome Probusclubs en de stichting PNIC.

Niets doen was geen optie. In overleg tussen PNIC en de Probusclubs Groningen en Leiden 1 is overeengekomen een commissie in te stellen die de mogelijkheden zou onderzoeken om de relatie tussen de Probusclubs en PNIC te democratiseren en met voorstellen tot realisatie daarvan te komen.

In februari is de Commissie Probus 2016 aan de slag gegaan. Uitgangspunt van de commissie is met een voorstel te komen dat met beperkte aanpassingen tot een meer democratisch geheel van het Probusstelsel leidt. Tevens is het gewenst de organisatorische consequenties beperkt te houden.

Op dit moment is de commissie zover dat er een voorstel ligt om deze democratisering vorm te geven via een Probusraad. Dit houdt wel in dat Probusclubleden die Probusraad moeten gaan bemensen.

Hoe de commissie tot haar voorstel gekomen is alsmede op welke wijze de Probusraad te bemensen leest u in de rapportage.

De Probusclubs wordt gevraagd doormiddel van de bijgesloten enquête (Bijlage 2) een oordeel te geven over de voorstellen van de commissie. Voor het vervolg van de werkzaamheden van de commissie zal rekening gehouden worden met de enquête-uitslag.

Met vriendelijke groet,
Wim Sprangers, voorzitter Commissie Probus 2016

Rapport Commissie Probus 2016: nr. 1

1. Totstandkoming en organisatie van Probus Nederland Informatie Centrum (PNIC)

Startfase Probusstelsel

In 1977 werd in Nederland de eerste Probusclub opgericht. In 1983 waren er al ca. 70 en was er behoefte aan een vorm van centrale administratie en informatie. Dit werd door één van de Probusclubs gedaan.

In 1986 vond een eerste Landelijke Bijeenkomst plaats en in 1989 volgde een tweede. Er werd besloten tot oprichting van een landelijk Informatiecentrum en er werden spelregels vastgelegd voor de inrichting van het centrum en over de totstandkoming en erkenning van nieuwe Probusclubs.

PNIC is in november 1990 opgericht met de ook nu nog geldende statuten.¹ Ook werd een tweetal spelregels ('reglementen') vastgesteld:

- Spelregel S1, met betrekking tot de inrichting en taken van PNIC (sept. 1991), en
- Spelregel S2, de procedure voor erkenning van nieuwe Probusclubs (jan. 1990, nieuwe versie maart 2015²).

Ten tijde van de oprichting van PNIC waren er al ongeveer 200 Probusclubs in Nederland.

Huidige situatie

PNIC werkt nog steeds volgens de statuten van 1990. Het bestuur van PNIC is bevoegd om de statuten te wijzigen. Hiervoor is geen toestemming van Probusclubs nodig. Als stichting met alleen maar een bestuur kent zij ook geen verantwoordingsplicht. In de bijlage wordt een overzicht gegeven van de huidige taken van PNIC.

Er zijn inmiddels bijna 430 Probusclubs. PNIC ontvangt van iedere Probusclub jaarlijks een bijdrage (€ 40,-) voor zijn werkzaamheden. Samen met de inkomsten uit de Probuswinkel wordt er jaarlijks zo'n € 22.000 omgezet. De penningmeester is verantwoordelijk voor de afhandeling van inkomsten en uitgaven. Het bestuur maakt de jaarstukken op en maakt deze bekend door opneming in de Nieuwsbrief en door plaatsing op de website. In 1990 is uitdrukkelijk een federatieve verenigingsstructuur, waarbij de Probusclubs lid zouden zijn van een centrale federatie, afgewezen. Gekozen is voor de eenvoudige vorm van een stichting.

De Probusclubs hebben daarom formeel geen invloed op het doen en laten van PNIC! De verhouding tussen de Probusclubs en PNIC is niet duidelijk apart vastgelegd.

Nationale Probusdag 2013 en 2015

In 2013 en 2015 heeft het bestuur voorstellen gedaan tot statutenwijziging, o.a. tot invoering van een 'periodieke herregistratie van Probusclubs'. Die voorstellen zijn met grote verontwaardiging door de Probusclubs afgewezen en ingetrokken. (Aantasting van de autonomie van de Probusclubs!)

Op de Nationale Probusdag 2015 is na overleg met de Probusclubs Groningen en Leiden 1 een verklaring opgesteld die door een overgrote meerderheid van de aanwezigen (leden van 230 Probusclubs) is gesteund.

In die verklaring staat o.a.:

- onderzoeken of een nieuw orgaan kan worden ingesteld.....dat namens de Probusclubs samen met het bestuur gaat toezien op de goede werking van het Probusstelsel;
- het bestuur zal voor een aantal zaken toestemming nodig hebben van zo'n orgaan;
- regionale spreiding van Probusclubs is in zo'n orgaan gewenst.

In het verlengde van die verklaring is de Commissie Probus 2016 ingesteld. In de Nieuwsbrief van januari is de opdracht aan en de samenstelling van de commissie weergegeven.

¹zie website van PNIC, http://www.probus-nederland.org/probus_nederland/

²zie website van PNIC, http://www.probus-nederland.org/protocol_nieuwe_club/

2. Onderzoek van de Commissie Probus 2016

2.1 Uitgangspunten

1. De commissie is begonnen met een inventarisatie van de taken van PNIC (zie bijlage 1). De commissie meent dat dit takenpakket geen aanpassing behoeft. Het wordt prudent door PNIC ter hand genomen is.
2. Tussen de Probusclubs (verenigingen) en PNIC (een stichting), ontbreekt een formele band. Hun onderlinge verhouding is niet duidelijk vastgelegd. Dat is ongewenst zoals is gebleken uit de commotie op de Nationale Probusdagen.
4. De autonomie van de Probusclubs blijft een hard uitgangspunt.
5. De Nationale Probusdag is ongeschikt om goedkeuring voor statutenwijzigingen te verkrijgen. Die heeft in dit verband geen duidelijke functie of status en is een veel te groot forum.

2.2 Democratisering van de relatie tussen Probusclubs en PNIC

Met de verklaring van de Nationale Probusdag en de hiervoor genoemde uitgangspunten is de commissie op zoek gegaan naar organisatiemodellen, die vorm kunnen geven aan de wens tot democratisering van de relatie tussen de Probusclubs en PNIC. Uiteindelijk is een drietal modellen verder uitgediept.

1. Een groot algemeen bestuur met een dagelijks bestuur.

Hierin is vertegenwoordiging van de Probusclubs te realiseren. Gezien het takenpakket is zo'n constructie best denkbaar.

Een onevenwichtige taakverdeling tussen de bestuursleden ligt op de loer. De kleine afstand tussen Dagelijks Bestuur en de andere bestuursleden wekt de schijn van een te geringe distantie ten opzichte van het Dagelijks Bestuur.

Daarom lijkt dit geen goed model om vorm te geven aan de wens naar democratisering.

2. Een bestuur met een raad van toezicht.

De raad van toezicht wordt bemenst uit de Probusclubs. Het accent van zo'n raad ligt wel erg op (afstandelijk) toezicht. Hierdoor kan de betrokkenheid van de Probusclubs bij een eventuele verdere ontwikkeling van PNIC in de knel komen. Van de andere kant dreigt het gevaar dat de Probusclubs het PNIC-bestuur en zo'n raad van toezicht toch weer gaan zien als één 'centraal orgaan'.

Ook deze vorm van democratisering lijkt daarom minder geschikt.

3. Een bestuur met een Probusraad.

Zo'n Probusraad wordt eveneens bemenst vanuit de Probusclubs. De raad heeft niet alleen een toezichtfunctie, maar is ook bedoeld als gesprekspartner/adviesorgaan en 'klankbord' voor het bestuur van PNIC.

Dit model heeft de duidelijke voorkeur van de commissie.

3. Een eerste antwoord op de gestelde onderzoeksvragen

De commissie is gevraagd de onderstaande punten te onderzoeken. Hieronder volgen de resultaten.

1. Biedt een "participantenraad" een toereikende oplossing?

Volgens de Commissie Probus 2016 is dat het geval. (Zie hierboven par. 2.2 onder nr. 3).

2. Hoe kunnen de bij PNIC belegde taken worden ingebed binnen een nieuwe organisatievorm?
De taken van PNIC behoeven naar het voorlopige oordeel van de Commissie Probus 2016 niet te worden veranderd. Wordt een Probusraad ingesteld dan zal die tot taak krijgen belangrijke besluiten van het bestuur goed te keuren.
3. Is de juridische status van het protocol voor de oprichting van nieuwe Probusclubs verenigbaar met de beoogde nieuwe verhouding tussen Probusclubs en de Stichting?
Ja, dit is verenigbaar maar het is gewenst om dit protocol een duidelijkere status te geven (in de statuten en/of het huishoudelijk reglement) en te onderzoeken of aanpassing/aanvulling noodzakelijk is.
4. Dient de statutaire naam van PNIC gewijzigd te worden?
Het lijkt verstandig om de statutaire naam Probus Nederland Informatie Centrum (PNIC) voorlopig te handhaven. Het is denkbaar dat de commissie in een latere fase van haar werkzaamheden hierop terug komt indien dat wenselijk/nodig blijkt.
5. Zijn de statuten van PNIC nog passend en toereikend?
Aanpassing van de statuten is zonder meer noodzakelijk als de raadpleging van de Probusclubs leidt tot een democratisering in de vorm van een Probusraad (of anderszins), maar ook een technische revisie is nodig.

4. Voorstel van de commissie

Een Probusraad.

De commissie geeft de voorkeur aan een Probusraad. Wat houdt dit in?

Het takenpakket omvat o.a.:

- (on)gevraagd advies aan bestuur van PNIC;
- goedkeuring wijziging van statuten en reglementen;
- goedkeuring jaarrekening, jaarverslag, begroting, meerjarenraming;
- voorgenomen beleid, voorgestelde nieuwe bestuursleden, eventuele opheffing van PNIC,
- overleg over de Probusorganisatie in al zijn facetten.

Gezien het genoemde takenpakket vergadert de raad minimaal 1 keer per jaar met het bestuur³. De PNIC-bestuursleden hebben geen stemrecht in de raad.

Desgewenst kan de raad vaker per jaar vergaderen, ook zonder PNIC -bestuur.

Samenstellen van de Probusraad

De raad bestaat uit 12 leden, die lid moeten zijn van een Probusclub. Met dit aantal is de vergadering van de raad met het PNIC-bestuur niet te groot. Om tot die twaalf raadsleden te komen wordt het volgende mechanisme voorgesteld.

Het land wordt in 4 districten opgedeeld met in elk district ongeveer evenveel Probusclubs⁴.

³ Minimaal de voorzitter en secretaris

⁴ Op basis van het aantal Probusclubs worden 4 districten gevormd, bijvoorbeeld:

- a. Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en Flevoland;
- b. Gelderland en Utrecht;
- c. Noord-Holland en Zuid-Holland;
- d. Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

De leden van de Raad nemen zitting voor een periode van 3 jaar. Ieder jaar wordt 1/3 deel vernieuwd. Hierdoor dient elk jaar 1 nieuw raadslid per district in de Probusraad in te stromen.

Om het roulatieschema eenvoudig te houden stelt de commissie het volgende voor:

1. Jaarlijks worden alle Probusclubs gevraagd kandidaat-raadsleden te melden.
2. Per district wordt er tussen de districtskandidaten geloot voor de vrij te vallen plaats in de Probusraad.

De Raad kiest uit zijn midden een voorzitter en een secretaris.

Voor het samenstellen van de eerste Probusraad moet nog een regeling ontworpen worden.

5. Enquête

In de taakopdracht van de commissie staat dat de Probusclubs geraadpleegd moeten worden over de voorstellen. Daarom is bij deze rapportage een enquêteformulier gevoegd met betrekking op de hierboven beschreven voorstellen (bijlage 2).

Voor de verdere werkzaamheden van de commissie is het van groot belang te weten of deze voorstellen voldoende draagvlak hebben bij de Probusclubs.

De commissie doet dan ook een dringend beroep op alle Probusclubs om deze enquête in te vullen en voor 1 juli 2016 in te sturen.

Bijlage 1 bij het rapport 'Rapportage Commissie Probus 2016: nr. 1'

Huidige taken van Probus Nederland Informatie Centrum (PNIC)

Doel van PNIC (Artikel 2. van de statuten)

1. De stichting heeft ten doel: de bevordering van de gezamenlijke identiteit van de Probusclubs in Nederland en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door dienstverlening met betrekking tot gezamenlijke zaken van belang voor de Probusclubs, het geven van informatie en voorlichting en het verlenen van alle nodige hulp bij de oprichting van nieuwe Probusclubs en het coördineren van de oprichting van Probusclubs, alsmede het ontplooiën van andere activiteiten die bevorderlijk zijn voor de stichting en voor de Probusclubs.

Taken van PNIC

PNIC is dienstverlenend, coördinerend en, indien gewenst, ook bemiddelend. Het functioneert als service-instituut van én voor de Probusclubs. De taken en activiteiten zijn:

1. Behulpzaam zijn bij het oprichten van nieuwe Probusclubs via een Protocol. PNIC verleent, na toetsing van opzet en werkwijze aan de standaarddoelstelling, het Certificaat van Erkenning.
2. Beheren van het merk en de logo's van Probus in België, Nederland en Luxemburg.
3. Onderhouden van de website en het behulpzaam zijn van de Probusclubs (o.a. voorlichting en scholing) met hun clubwebsites.
4. Opstellen en verspreiden van de Nieuwsbrieven (ca. zes keer per jaar).
5. Via jaarverslagen van de secretaris en de penningmeester informeren van de Probusclubs over het doen en laten van PNIC (via de Nieuwsbrief en op de website).
6. Beheren en bijhouden van de documentatiemap 'Probus in een Notendop'.
7. Organiseren van de Nationale Probusdag (eens in de twee jaar).
8. Organiseren van de Tweejaarlijkse enquête.
9. Beheer van de Probuswinkel.
10. Bijhouden van de clubadministratie c.a.
11. Boekhouding.
12. Representatie, op verzoek, bij bijvoorbeeld golfdag, bridgedag, lustra van clubs, enz.

Bijlage 2 bij het rapport “Rapportage Commissie Probus 2016; nr. 1”

Enquêteformulier

	ja	nee
<p>Vraag 1:</p> <p>Is de voorgestelde democratisering van het Probusstelsel wenselijk?</p>		
<p>Vraag 2:</p> <p>Vindt u een Probusraad een goede vorm voor de voorgestelde democratisering van het Probusstelsel?</p>		
<p>Vraag 3:</p> <p>Kunt U instemmen met de voorgestelde kandidaatstelling voor en “verkiezing” in de Probusraad per district?</p>		
<p>Vraag 4:</p> <p>Wilt U bevorderen dat leden uit uw Probusclub zich kandidaat stellen?</p>		

Probusclub

Datum

Ingevuld door (met functie).....

Wilt u de mening van uw Probusclub kenbaar maken door een kruisje in het betreffende vak onder Ja of Neen te plaatsen. Tevens vermelden de naam van uw Probusclub en van degene die het formulier heeft ingevuld.

U wordt verzocht het formulier voor 1 juli 2016 te retourneren aan de secretaris van de Commissie Probus 2016, Hans Klein, redactie@probus-nederland.org